

PĀRRAUDZĪBA UN IZVĒRTĒŠANA

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
4.1	Metožu plānošana		<p>1) Pusgadam, nozīmīgākajām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji ir informēti, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Koordinators vai/un vadība plāno un izvēlas idejas.</p>	<p>1) Vairāk nekā pusgadam, nozīmīgākām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji ir informēti un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā, bet gala lēmumu pieņem koordinators vai/un vadība.</p>	<p>1) Katram mēnesim, nozīmīgākajām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji ir informēti un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā. Ekopadomes pārstāvji kopā pieņem gala lēmumu.</p> <p>4) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot izplānoto plānu, bērni uzklausa un izsaka savu viedokli, priekšlikumus, ar skolotāja atbalstu vienojas un apkopo nepieciešamās darbības, kas palīdzēs novērtēt savu un citu darbību, vēlamu rezultātu. Skolotājs piefiksē plānā vienkāršus veidus.</p>	<p>1) Katram mēnesim, nozīmīgākajām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji ir informēti un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā. Ekopadomes pārstāvji kopā pieņem gala lēmumu.</p> <p>4) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot izplānoto plānu, bērni uzklausa un izsaka savu viedokli, priekšlikumus, ar skolotāja atbalstu vienojas un apkopo nepieciešamās darbības, kas palīdzēs novērtēt savu un citu darbību, vēlamu rezultātu. Skolotājs piefiksē plānā vienkāršus veidus.</p> <p>5) Ekopadomes izplānotās metodes ir daudzveidīgas – palīdz novērtēt gan skaitu (kvantitatīvas), gan zināšanas, izpratni, attieksmi, motivāciju veikt kādu videi draudzīgu rīcību (kvalitatīvas).</p>	

4.2	Aktivitāšu rezultātu izvērtēšana	<p>1) Vismaz puse nozīmīgāko¹ rīcības plāna aktivitāšu ir izvērtēta, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Koordinators vai/un vadība īsteno pārraudzības procesu un apkopo rezultātus, formulē secinājumus un rīcības plāna uzlabojumus. Pārējie Ekopadomes pārstāvji ir informēti par aktivitāšu rezultātiem, secinājumiem, nepieciešamajiem uzlabojumiem.</p>	<p>1) Vairāk nekā puse nozīmīgāko¹ rīcības plāna aktivitāšu ir izvērtēta, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Pārējie Ekopadomes pārstāvji piedalās pārraudzības procesā, piemēram, vācot informāciju, bet rezultātus apkopo, secinājumus un rīcības plāna uzlabojumus formulē koordinators vai/un vadība, informējot par iznākumu.</p>	<p>1) Visas nozīmīgākās¹ rīcības plāna aktivitātes ir izvērtētas, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju piedalās gan pārraudzības, gan izvērtēšanas procesā. Ekopadome kopā vērtē, kas tika vai netika sasniegts, formulē secinājumus un iesaka rīcības plāna izmaiņas, ja nav izdevies sasniegt plānoto.</p> <p>3) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot izplānotās metodes, bērni ar skolotāja atbalstu novērtē savu un citu darbības, realizētās aktivitātes un sasniegto rezultātu. Ja nav izdevies sasniegt plānoto rezultātu, bērni ar skolotāja atbalstu uzlabo esošo plānu. Skolotājs apkopo sasniegtos rezultātus un galvenos secinājumus.</p>	<p>1) Visas nozīmīgākās¹ rīcības plāna aktivitātes ir izvērtētas, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju piedalās gan pārraudzības, gan izvērtēšanas procesā. Ekopadome kopā vērtē, kas tika vai netika sasniegts, formulē secinājumus un iesaka rīcības plāna izmaiņas, ja nav izdevies sasniegt plānoto.</p> <p>3) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot izplānotās metodes, bērni ar skolotāja atbalstu novērtē savu un citu darbības, realizētās aktivitātes un sasniegto rezultātu. Ja nav izdevies sasniegt plānoto rezultātu, bērni ar skolotāja atbalstu uzlabo esošo plānu. Skolotājs apkopo sasniegtos rezultātus un galvenos secinājumus.</p> <p>4) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā tiek iesaistīti arī pārējie pirmsskolas pārstāvji, kas nedarbojas Ekopadomē.</p>	
4.3	Mērķu izvērtēšana	<p>1) Mērķi tiek vērtēti gada beigās.</p> <p>2) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par progresu, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepiedalās mērķu izvērtēšanā, turpmāko soļu plānošanā. Tikai koordinators vai/un vadība izvērtē un plāno.</p>	<p>1) Virzība uz mērķi, atbilstība plānotajam gala rezultātam tiek vērtēta reizi semestrī.</p> <p>2) Ekopadomes pārstāvji ir informēti par progresu un viņiem ir iespēja piedalīties mērķu izvērtēšanā, turpmāko soļu plānošanā, bet gala lēmumu pieņem koordinators vai/un vadība.</p>	<p>1) Virzība uz mērķi, atbilstība plānotajam gala rezultātam tiek vērtēta regulāri.³</p> <p>2) Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju ir informēti par progresu un piedalās mērķu izvērtēšanā, turpmāko soļu plānošanā.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji kopā, pamatojoties uz aktivitāšu rezultātu secinājumiem, izvērtē un nolemj, kuri mērķi tika vai netika sasniegti.</p> <p>4) Ja mērķis nav sasniegts, Ekopadomes pārstāvji kopā plāno rīcības plāna uzlabojumus vai precizē mērķus, lai tos varētu sasniegt.</p> <p>5) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot izplānotās metodes, bērni ar skolotāja atbalstu izvērtē informāciju un pieņem lēmumu, vai sākotnēji izvirzītie mērķi ir sasniegti un novērtējumā konstatētās problēmas ir atrisinātas. Ja nav izdevies sasniegt mērķi, bērni ar skolotāja atbalstu uzlabo esošo plānu. Skolotājs apkopo galvenos secinājumus un nepieciešamos uzlabojumus.</p>	<p>1) Virzība uz mērķi, atbilstība plānotajam gala rezultātam tiek vērtēta regulāri.³</p> <p>2) Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju piedalās mērķu izvērtēšanā un turpmāko soļu plānošanā.</p> <p>3) Ekopadomes pārstāvji kopā, pamatojoties uz aktivitāšu rezultātu secinājumiem, izvērtē un nolemj, kuri mērķi tika vai netika sasniegti.</p> <p>4) Ja mērķis nav sasniegts, Ekopadomes pārstāvji kopā plāno rīcības plāna uzlabojumus vai precizē mērķus, lai tos varētu sasniegt.</p> <p>5) <i>Bērnu Ekopadomē</i>, izmantojot izplānotās metodes, bērni ar skolotāja atbalstu izvērtē informāciju un pieņem lēmumu, vai sākotnēji izvirzītie mērķi ir sasniegti un novērtējumā konstatētās problēmas ir atrisinātas. Ja nav izdevies sasniegt mērķi, bērni ar skolotāja atbalstu uzlabo esošo plānu. Skolotājs apkopo galvenos secinājumus un nepieciešamos uzlabojumus.</p> <p>6) Mērķu izvērtēšanā un turpmāko soļu plānošanā tiek iesaistīti arī pārējie pirmsskolas pārstāvji, kas nedarbojas Ekopadomē.</p>	
4.4.	Saikne ar vides novērtējumu / Datu vākšana	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadome vismaz vienu reizi gadā izmanto vides novērtējuma secinājumus (Skolas izvērtējuma tabulu,</p>	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadomē vismaz vienu reizi semestrī izmanto vides novērtējuma secinājumus, sekojot līdzi, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p>	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadome regulāri / gada garumā izmanto vides novērtējuma secinājumus, sekojot līdzi, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā un jau izietās tēmās, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p>	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadome regulāri / gada garumā izmanto vides novērtējuma secinājumus, sekojot līdzi, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā un jau izietās tēmās, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p>	

		Skolēnu, vecāku paradumu un attieksmju izvērtējumu, Datu izvērtējuma kopsavilkumu), sekojot līdzi, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā, pēc vajadzības pilnveidojot plānu. 2) Ekoskolu koordinators vai/ un vadība pieņem gala lēmumu par procesu un saturu.	2) Ekoskolu koordinators vai/ un vadība pieņem gala lēmumu par procesu un saturu. Pārējiem Ekopadomes pārstāvjiem tiek uzticēta daļa atbildības, atsevišķu uzdevumu izpilde	2) Ekopadomes pārstāvji kopā plāno un īsteno procesu. 3) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā <i>Bērnu Ekopadome</i> izmanto pielāgotā* vides novērtējuma rezultātus. Bērni ar skolotāja atbalstu cenšas izvērtēt vides novērtējumā konstatēto situāciju un izmaiņas pēc veiktajām aktivitātēm. Ja nepieciešams, pieņem lēmumu par uzlabojumiem. Skolotājs apkopo galvenos secinājumus un nepieciešamos uzlabojumus.	2) Ekopadomes pārstāvji kopā plāno un īsteno procesu. 3) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā <i>Bērnu Ekopadome</i> izmanto pielāgotā* vides novērtējuma rezultātus. Bērni ar skolotāja atbalstu cenšas izvērtēt vides novērtējumā konstatēto situāciju un izmaiņas pēc veiktajām aktivitātēm. Ja nepieciešams, pieņem lēmumu par uzlabojumiem. Skolotājs apkopo galvenos secinājumus un nepieciešamos uzlabojumus. 4) Ekopadome sistemātiski un regulāri vāc datus un seko izmaiņām Ekoskolu pamattēmās - enerģija, atkritumi, ūdens, pārtika un transports, par pamatu izmantojot vides novērtējuma sadaļu datus, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.	
4.5.	Pārraudzības un izvērtēšanas saikne ar mācību saturu	N/A	N/A	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot vismaz daļu no <i>Bērnu Ekopadomes</i> aktivitātēm, kas saistās ar Pārraudzības un izvērtēšanas procesa plānošanu un īstenošanu. ⁴	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot visas Bērnu Ekopadomes aktivitātes, kas saistās ar Pārraudzības un izvērtēšanas procesa plānošanu un īstenošanu. ⁴	
4.6.	Pirmsskolas un sabiedrības informēšana par rezultātiem.	1) Ekopadome nodrošina, ka visa pirmsskola tiek informēta par sasniegto progresu. 2) Ekoskolu koordinators un/vai vadība pieņem gala lēmumu par informēšanas procesu un saturu.	1) Ekopadome nodrošina, ka visa pirmsskola tiek informēta par sasniegto progresu, attēlojot rezultātus, secinājumus, datus visiem pieejamā veidā . (Piem., uz ziņojuma dēļa, informatīvā izdevumā, mājaslapā, informējot sapulcēs.). 2) Koordinators, vadība un Ekopadomē iesaistītie skolotāji pieņem gala lēmumu par informēšanas procesu un saturu, iesaistās īstenošanā.	1) Ekopadome nodrošina, ka visa pirmsskola tiek informēta par sasniegto progresu, attēlojot rezultātus, secinājumus, datus visiem pieejamā veidā. 2) Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju plāno un īsteno informēšanas procesu. 3) Tiek vērtēts, vai informācija aizsniedz adresātu, kādi komunikācijas instrumenti, kas tiek izmantoti, vislabāk strādā, ko vislabāk pamana. 4) Tiek vērtēts, regulāri sekots līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs</i> . 5) Pirmsskolas pārstāvjiem, kas nedarbojas Ekopadomē, arī ir nodrošināta iespēja izteikt savu viedokli un ieteikumus.	1) Ekopadome nodrošina, ka visa pirmsskola un plašāka sabiedrība tiek informēta par sasniegto progresu, attēlojot rezultātus, secinājumus, datus visiem pieejamā veidā. 2) Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju plāno un īsteno informēšanas procesu. 3) Tiek vērtēts, vai informācija aizsniedz adresātu, kādi komunikācijas instrumenti, kas tiek izmantoti, vislabāk strādā, ko vislabāk pamana. 4) Tiek vērtēts, regulāri sekots līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs</i> . 5) Pirmsskolas pārstāvjiem, kas nedarbojas Ekopadomē, arī ir nodrošināta iespēja izteikt savu viedokli un ieteikumus.. 6) Sasniedzot mērķi, iespēju robežās tiek organizēti motivējoši un izklaidējoši pasākumi visai pirmsskolai, aktīvākām grupām, lai nosvinētu sasniegtos rezultātus.	
4.7.	Pieredzes apmaiņa	N/A	1) Tiek apzinātas pieredzes apmaiņas iespējas.	1) Notiek pieredzes apmaiņa (klātienē vai neklātienē) ar citām pirmsskolām, kas darbojas Ekoskolu programmā,	1) Notiek pieredzes apmaiņa ar citām Ekoskolām. Gadā ir vismaz viens kopīgs klātienē pieredzes apmaiņas pasākums ar kādu no Ekoskolām un ,ja iespējams, citām pirmsskolām, kas nedarbojas programmā.	

Skaidrojumi	<p>1 – Ikdieniskām, mazākām aktivitātēm var neplānot izvērtēšanas metodes, ja nav nepieciešams. Jāplāno metodes un jāvērtē visas nozīmīgākās aktivitātes, kuras, Jūsaprāt, palīdz visvairāk tuvojies izvirzītiem mērķiem. Svarīgi, lai izvērtēšanas process ir izplānots un tiek veikts regulāri. Pamatā galvenā metode būs diskusija Ekopadomes sēdē. Piemēram, gada laikā var detalizēti izvērtēt 3-5 aktivitātes, bet paralēli jānotiek regulārai mazākai, ātrai izvērtēšanai, izmantojot piemēram, to pašu diskusiju Ekopadomes sēdē, kurā tiek piefiksēti secinājumi.</p> <p>2 – Kritēriji palīdz saprast to, ko ar izplānotām metodēm gribat noskaidrot. Proti, jābūt skaidram ne tikai - kā vērtēsiet? (metodes), bet arī - ko konkrēti vērtēsiet, kāds ir vēlamais rezultāts? (kritēriji). Kritēriju un metožu piemērus skat. metodiskā materiālā 26.lpp.</p> <p>3 – Svarīgi virzību uz mērķi, izvērtēt regulāri, piemēram, Ekopadomes sēdēs pārrunājot aktivitāšu rezultātu atbilstību mērķim. Proti, vienmēr mērķus turēt priekšā un izmantot kā izvērtēšanas pamatu.</p> <p>4 – Svarīgi atcerēties, ka pārraudzība un izvērtēšana ir neatņemama daļa no pārējā procesa, soļiem. Piem., bērni, darbojoties ar savu Rīcības plānu, ar skolotāju atbalstu attiecīgi plāno arī pārraudzības un izvērtēšanas metodes.</p> <p>Vairāk par Pārraudzību un izvērtēšanu skat. Ekoskolu metodiskā materiāla 23. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p> <p>Pirmsskolu metodiskais materiāls - https://ej.uz/metodiskais-pii</p> <p>*Pielāgotais Vides novērtējums bērniem pieejams šeit ej.uz/vn-pii-berniem</p>
--------------------	---

Pirmsskolā, realizējot 7 Ekoskolu soļus:

- Bērni tiek iesaistīti atbilstoši viņu spējām. Tiek dota iespēja pētīt un darīt.
- Ja skolu kritērijos katrā nākamā līmenī tiek veicināta bērnu patstāvība un skolotājs iesaistās pēc nepieciešamības. Pirmsskolā daudz lielāka nozīme skolotāja atbalstam - pirmsskolā bērns darbojas kopā ar skolotāju.
- pirmsskolā, iesaistot bērnus, 7 soļi tiek realizēti kā rotaļnodarbība. Pilda vairāk izglītojošu funkciju, piemēram, kā tas ir ar bērniem domātu vides novērtējumu (ej.uz/vn-pii-berniem)
- Nopietnāki darbi paliek lielai Ekopadomei (piemēram, pilnais vides novērtējums), bet tas ietver arī bērnu secinājumus, iesaistes rezultātu.
- Gan skolā, gan pirmsskolā ir svarīga visa kolektīva iesaiste un sadarbība.

